

Velja po pošti:
 za celo leto naprej K 26.—
 za pol leta " " 13.—
 za četrt leta " " 6.50
 za en mesec " " 2.20

V upravnishvu:
 za celo leto naprej K 22.40
 za pol leta " " 11.20
 za četrt leta " " 5.60
 za en mesec " " 1.90

Za pošlj. na dom 20 h na mesec.
 Posamezne štev. 10 h.

SLOVENE

Inserati:
 Enostop. petivrst (72 mm):
 za enkrat 13 h
 za dvakrat 11 "
 za trikrat 9 "
 za več ko trikrat . . . 8 "
 V reklamnih noticah stane enostopna garmondvrsta à 26 h. Pri večkratnem objavljenju primeren popust.

Izhaja
 vsak dan, izveniši nedelje in praznike, ob pol 6. uri popoldne.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2 (vhod čez dvorišče nad tiskarno). — Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Uredniškega telefona št. 74.

Političen list za slovenski narod

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2. — Vsprejema naročnino, inserate in reklamacije. Upraviškega telefona št. 188.

Današnja številka obsega 6 strani.

Srbska propaganda v Bosni.

Srbska propaganda v Bosni hitro napreduje. »Živel kralj Peter!« — ta klic se vedno pogostje sliši. Voditelj te agitacije v Belgradu je dr. Spalajković, ki je ekspresno snubil hčer srbskega voditelja v Bosni Glise Jeftanovića, da tako ožje zveže srbsko propagando v Srbiji in v Bosni. V Belgradu se je osnoval »Srbski odbor«, h kateremu so pristopili dostojanstveniki in ki se razširja v veliko društvo s težnjo, priklopiti Bosno k Srbiji. Mladenci hodijo na šole v Srbijo, pridejo nazaj v Bosno in vstopajo v državno službo, da bi tudi kot uradniki služili srbski ideji. V Belgradu dobivajo za to štipendije. Čez Drino in Savo se vtihotaplja v velikih množinah orožje. Voditelji srbske opozicije v Bosni, kakor n. pr. Krulj, hodijo v Srbijo in kralj Peter jih sprejema v avdienci. Voditelj bosanskih Srbov Jeftanović, rojen Cincar, si je pridobil s kupčijo in s posojanjem denarja premoženje in je zdaj od vlade imenovan za ravnatelja banke. On je hud nasprotnik Avstrije in je ob instalacijskem obedu na čast novoimenovanega metropolita izjavil, da ne sedi pri eni mizi z zastopnikom avstrijskega cesarja in z njegovimi častniki ter uradniki. Ta Jeftanović je strupen sovražnik katoličanov in je tudi papeža že sramotil.

Sarajevski občinski svet je proti avstro-ogrskemu elementu nastopil s tem, da je vzel aktivno in pasivno volivno pravico v Sarajevu vsem tam stanujočim pripadnikom monarhije, naj si bodo Avstrijci ali Ogrji, dasi so jo imeli že 30 let.

Srbi podpirajo tudi mohamedanski element, da bi ga pridobili na svojo stran. Razmerje med katoličani, mohamedanci in pravoslavci je kakor 2:3:4. Narodni in verski moment sta v Bosni kakor v Orientu sploh popolnoma neločljiva: Kar je katoličan, je Hrvat, kar je pravoslavni, je Srb. Oni del, ki pridobi mohamedane, dobi večino, in zato se Hrvatje, kakor Srbi trudijo, da bi potegnili mohamedane na svojo stran.

Med mohamedanskim prebivalstvom je nastalo zdaj važno vprašanje, ki se tiče suverenske oblasti nad Bosno in ki je v stanu jako razburiti moslime. To je v bistvu neko vprašanje investiture. Duhovni

poglavar moslimov v Bosni je namreč rejs-ul-ulema, in ta more samo tedaj nastopiti svojo službo, ako je potrjen od duhovnega poglavarja — kalifa. V takih deželah, ki niso več pod oblastjo kalifa — turškega sultana, so določili, da imenuje duhovnega poglavarja dežele dotični svetni vladar, a »menšuro« — to je duhovno pooblaščen — mora dobiti od sultana-kalifa. Tako imenuje že od nekdaj ruski car muftije v svoji državi, rejs-ul-ulema v Bosni pa je bil imenovan vedno od avstrijskega cesarja od okupacije sem.

Opozicija je najprej zahtevala, da mora vlada sama preskrbeti menšuro od sultana diplomatičnim potom. S tem je hotela prisiliti avstrijskega cesarja, da bi priznal nad sabo v Bosni sultanovo oblast. Pa šla je še dalje in izjavlja zdaj, da pripada tudi imenovanje, ne samo menšura, carigraskemu sultanu. Kake so razmere v Bosni, se vidi iz tega, da je šeriatni višji sodnik v Sarajevu, torej eden prvih uradnikov dežele, izjavil, da on ne more priznati avstrijskemu cesarju imenovanja rejs-ul-uleme, ker bi se s tem pregrešil zoper suverenske pravice sultanove, zoper državno pravno stališče Bosne in Hercegovine in zoper moslimsko vero.

Srbi podpirajo to moslimsko gibanje, ker upajo s tem mohamedane pridobiti za srbsko idejo. Tudi je za srbsko agitacijo le ugodno, ako bi se utrdila v Bosni zopet zavest, da spada pod Turka, kajti od turške Bosne bi bilo lažje trgati kos za kosom, kakor pa od avstrijske. Hrvatje so vsled tega v jako težkem položaju, tembolj, ker avstro-ogrška uprava pod Burianom kaže večje simpatije do Srbov, kakor pa do Hrvatov. Ni izključeno, da nastanejo iz tega še ostri spori, ki se bodo mogli končati samo s temeljito izpremembo uprave in z določitvijo državno pravnega razmerja Bosne in Hercegovine.

Za zanemarieno mladino.

Ljubljana, 15. aprila.

V porotni dvorani tukajšnjega deželnega sodišča se vrši danes ustanovni shod »Društva za otroško varstvo in mladinsko skrb in sodnem okraju Ljubljana«. Blag namen novega društva je privabil na zborovanje lepo število mladino ljubov: dam in gospodov. Navzoči so med drugimi deželni predsednik baron Schwarz, deželni glavar Šuklje, dvorni svetnik grof

Chorinsky, predsednik deželnega sodišča Albert Levičnik, kanonika Kalan in Šiška, dr. Schuster, občinski svetnik Dimnik, katehet Smrekar, dr. Ravnihar, profesor dr. Bezjak, mag. svetnik Lah in drugi.

Predsednik pripravljavnega odbora predsednik dež. sodišča Albert Levičnik otvori zborovanje. »Obila udeležba dokazuje, da nas prešinja prepričanje, kako potrebna in koristna je skrb za zanemarieno mladino. Začetek je dober. Upa, da bo delovalo novo društvo uspešno v prid naše bedne in zanemarjene mladine. Ljubljanski župan se je osebno oprstil, da ne more biti navzoč pri ustanovnem shodu, ker je zadržan po seji magistratnega gremija. Obljubil je, da hoče pospeševati namene nameravanega društva. Konstatuje, da je ustanovni shod sklepčen. Nato pozdravi nemško udeležence, nakar podeli besedo sodnemu tajniku Milčinskemu, ki izvaja:

»Takega zbora, kakor je današnji, še ni videla porotna dvorana. Naj bi delovalo naše društvo tako, da bi ne bilo več treba porotne dvorane. Nujna potreba je rodila misel o ustanovitvi našega društva. Videli smo dovolj zanemariene mladine, a če smo jo videli, smo hitro pozabili na njo in si mislili o slučajih zanemariene mladine: Kar je, to je. Prišli so pa prosvitljeni učenjaki in odkrili so nam bedo zanemariene mladine in nam načrtali pota, kako ji pomoremo. Pozorni smo postali na zanemarieno mladino. Izvedeli smo, da stremi za pomoč množica dojenčkov, katerih klicev ne čujemo. Videli smo pohabljen otroka na duši in na telesu po krivdi staršev. Potikajo se po cerkvah, ulicah, vežah in jarkih ubogi otroci, ki jih preganja mačeha. Poznamo otroke, ki pohajkujejo, kradejo in goljufajo premeteno, katerim je postala laž potni list. Vidimo otroke, ki sicer beračijo vsled gladi, ki ne znajo moliti pač pa krasti. Vprašamo se: »Odkod izvira zanemariena mladina?« »Ni li pomoči?« Čim smo izpoznali bolezen, smo pričeli misliti, kako ji pomoči.

Če se vprašamo, se li ni nič storilo za mladino, odgovorimo, da se ponajbolj lahko z lepim številom zavodov za mladino. Imamo dobro vreden zavod za zanemariene dečke. Zavod stoji, skrbeti je nam le, da mu preskrbimo zanemariene dečke. Ne zadostuje, da stoji zavod. Potrebno je marveč, da se poišče deček in človek, ki posreduje za sprejem in za pokritje stroškov.

Elizabetna otroška bolnišnica je na razpolago vsakemu otroku, celo lačnemu. Otroci pa sami ne morejo vanjo in starši jih ne dajo vanjo. Morebiti jim ni za to, da ozdravijo. Morebiti so tako letargični, da ne mislijo nanje.

Naše društvo si stavlja nalogo, da se sistematično izrabljajo obstoječi zavodi. Njih prospeh je naš prospeh. Obstoječi zavodi ne zadostujejo. Nimamo najdenišnice, zavetišča za dekleta, dnevnih in podpornih otroških zavetišč.

Koristna društva, ki dobro delajo, morajo delovati roka v roki. Dobrodelnost ni igrača, je umetnost, ki zahteva specialno strokovno znanje. Z otrokom beračem moramo postopati drugače, kakor s starčkom. Da se to doseže, je namen našemu društvu. Društvo mora delovati skupno z organi javne varnosti, vzgoje, zdravja. Stalen stik mora imeti z oblastmi.

Marsikaj se doseže brez denarja, z dobrim svetom, opominjevanjem. Ne skrbi me pa, da bi društvo ne dobilo denarja. Reševanje otroka je plemenito, a tudi hvaležno delo. Društvu so že naklonila denarno podporo županstva na Ježici, Viču, v Mostah, pri D. M. v Polju in druga, več jih je pa izjavilo, da še dovolijo podpore. Župani ljubljanskega okraja so sklenili, da proslave vladarjev jubilej tako, da poklonijo društvu 1000 K. Vesel pojav, vesel znak, kako je padla na rodovitna tla plemenita misel baš v tako razkričani naši deželi. Članov imamo ustanovnih že devet, rednih 31. Denar bo društvo rabilo.

Vzgoja enega otroka stane na leto 200 K. Za zdaj čaka 8 nujnih slučajev na rešitev. Nekaj smo jih rešili in se zadolžili, še predno se je ustanovilo društvo.

Neko šolsko vodstvo nam je naznailo enajstletno deklico. Mati ji ni dala jesti. Skrival ji je dajal včasih jesti oče. Deklica se ni slekla en mesec. Ležala je v črevljih. Kradla je in goljufala, pečala se tudi z moškimi. V dotiki je bila v šoli z deklicami stari 7 do 8 let. Deklico smo oddali nemudoma v Gradec, ker doma nimamo primernega zavoda. (Priprjevanje.)

Drugi slučaj z desetletnim dečkom. Mati je delavka, ločena od moža. Otrok prost je kradel, pohajkoval. Poizkušal sem s svarjenjem, a ni pomagalo. Ukradel je materi tri krone in se potepal. Šišenski

LISTEK.

Dvoje ali troje?

Pierre l'Eremitte. Prevel Fužinski.

Il y a certaines époques veules, où il semble qu'on respire de la lâcheté et qu'on boive de la honte.

Pojavljajo se tupatam bridki trenotki, v katerih se zdi, kakor bi se dihlo malodušnost in srkalo vaše zgolj stid in sramoto.

T a i n e.

Razpet je visel na križu iz hrastovega lesa . . .

Bil je velik, lep Krist, umetniško dovršeno izrezljan iz dragocene slonove kosti, ki je že rumenela in dobivala zlatnato bojo vsled rušilnega dela stoletij ter vsled vročih poljubov naših mater. Lep Krist je bil, z otožno-sladkimi, tako milo vabečimi očmi; ohlapno je imel razprostrte roké, da vse prizove k svojemu srcu, ah vse, nesrečne in žalostne tudi.

Visoko gor na hrastovem lesu je gledal zgodbo človeških trpinov in čul je stoke in boje, ki jih je črtala zgodovina troje stoletij.

Nedavno še je številni roj brhkih mladencev, samostanskih novincev, izbranih izmed stoterih, tisočerih, jemal od njegove vnožju slovo od mile domovine v trdo prognanstvo ter mu prisegal ljubezen, vekotrajno zvestobo. Nedavno še so častitljivi samostanski očetje, katerih brade in lasje so osiveli med resnim zidovjem, posvečenim delu in molitvi, klečali zadnjikrat pred njim, ter mu bridko tožili svojo bolezen in težave, ko zapuščajo mirni kottiček lastnih celic.

Zahajalo pa je osobito ondotno ljudstvo k Njemu. Zakaj pa bi ne zahajal borni ljudski trpin k trpinov Trpinu? Vrstilo se je ondotno ljudstvo, ponižno poklekovalo ter gorče molilo pred Trpečim, tako zelo Krvavečim. V dnevih svetega posta se je vila cela procesija krepkih moških postav in skrbnih ženic; poklekovale so matere, globoko se pripogibale k rdeče-žametasti blazini, na kateri je počivalo sveto razpelo in šepetale so svojim maličkom, naj z malimi ročicami objamejo Zveličarjeve noge ali pa Njegovo desno stran, z britkim mečem prebodeno. Nežni rod pa je kar trumoma prihajal k Njemu, ki je nekoč govoril: Pustite male k meni, saj njih je nebeško kraljestvo.

Pa tudi vsi častitljivi starčki, katerih duše so sedaj že v božjem naročju, so kaj radi speli k Njemu: polzela jim je že solza onemoglosti in prestanih težav po osive-

lih bradah, vendar je gledalo njihovo oko zaupno v Krvavečega, ustnice pa so nalahno šepetale, saj so vedeli, da so že na robu groba — šepetale so: »Spodbujaj nas, tolažil nas o Ti, ki si znal umreti . . .!«

Pa kako se je zgodilo, je li bilo pač mogoče, da Njega vendar ni pogoltnila in ugrabila tatinska lakomnost in požrešnost državne uradnika, ugotovitelja? Je li bilo pač mogoče?

Skrivnostna tajnost.

Kaj čestokrat se dogaja, da v hrupnih tatinskih vlomih uide marsikaka dragocečnost krakuljevim pogledom modernih roparjev, ki v imenu države in prosvete polnijo lastne žepe, in marsikakega, zelo nežno izdelanega predmeta se ne dotakne brezbožna roka izvrševavca moderne lažipravice.

Naj še tako grabi brezvestna druhal, naj še tako pozorno premotriva vse dragocenosti in vrednosti, naj še tako široko razklešči nenasitno žrelo, zaman! Treba je v drugič in tretjič zamahniti, da se vse nagromadi in natovori.

In tak slučaj se je bil dogodil tu.

Ugotovitelj je bil zapustil ondotni kraj prejšnji večer s polnimi žepi zlatnine in srebra, za njim pa so drdrali trije vozovi, do vrha napolnjeni s kipi, podobami, iz-

rezljanimi klopmi, spovednicami in raznovrstnim drugim cerkvenim kinčem.

Razpelo pa je zavito med neke časopise, ostalo pozabljeno v stenski duplini, ki jo je bolj ali manj zakrivala ogromna ponev, ondi postavljena.

Prvi je prišel na sled lepemu križu vaški krčmar . . . isti, ki je kupil cerkvico za borne judovske groše. Pospravljaj je in pometal po razmetani hiši Gospodovi, da napravi red in postavi notri svoje vinske sode, pa nakrat je pri krepkem zamahljaju začutil nekaj trdnega pod metlo. Križ je bil pal iz dupline in je ležal med umazaniam papirjem . . . Pritisnil je krepkeje z metlo, in glej, pahnil je na sredo cerkvice velikega, lepega Krista iz orumenele slonove kosti, ki je bila vsa obrabljena vsled rušilnega dela stoletij in vročih poljubov naših mater; lepega Krista je pahnil, z otožno-sladkimi očmi, ki je držal ohlapno roke, da vse prizove k sebi, ah, vse . . .

Zažarele so mu oči srda in jarosti, kletvica neizmerne črta in zlobe mu je siknila iz ust; ali takoj se je pripognil in bliskovito skril Križanega pod sod.

Vendar se ni čutil varnega: Kaj pa če ga ugotovitelj prime? Hm, slaba bi mu predla. Seveda, kradel je gotovo tudi upravitelj, ali pod zaščito države; kdo bi pa branil njega? Nemudoma se zatorej

sirotnski svetovalec ga je dobil pred Figo-
vcem na cesti. Deček mu je pripovedo-
val o neusmiljeni teti, ki igra veliko vlogo
pri zanemarjeni mladini. Pripeljal ga je
k meni. Bil je moj stari znanec. Šla sva
na Rakovnik, kjer sem povedal, kaj je ž
njim. Takoj so ga sprejeli. Ni se dalo nič
drugega storiti. Društvo ima še dva dečka
na Rakovniku.

Ne bojim se, da ne dobi društvo pod-
pore. Jamči mi za to dobro znana požrtvo-
valnost naših ljudi. Molčim o mnogih hi-
šah, kjer dobi dijak zastoj hrano, in o
dobrih dušah, ki skrbijo za mladino.

Neka priprosta ženica, obrtnikova
žena, je vzela za svojega dveletnega otro-
ka, za katerega ni marala mati. Čez tri
leta je pripeljala pot mater mimo otroka.
A otrok jo ni hotel poznati in rekel, da
ima drugo mamo, ki mu daje jesti in skrbi
zanj.

Stara ženica delavka je dobila otro-
ka, ki je jokal v cerkvi. Vzela ga je seboj.
Drugi dan je nabirala denar, da mu kupi
obleko. In ko jo je oblečeni navihaneč po-
tegnil z novo obleko, je žalovala in skre-
bela za njim.

Ni dolgo, ko je potožila vdova v listih
o svoji revščini. Duhovščina, zasebniki,
Slovenci in Nemci, vse ji je prišlo na po-
moč. Imel sem v rokah odstrižke denar-
nih nakaznic.

Štediti mora naše društvo. Mehkužno
ne bo vzgajalo otroke, tudi ne bo dajalo
potuhe staršem, ki bodo mogli tudi prispe-
vati svoj del za zanemarjene otroke.

Veljati mora načelo, da pomoremo
trpinčenemu, izprijenemu, zanemarjenemu
otroku. Če potrebujemo sredstev, upamo,
da jih bo že Bog dal, ki živi v srcih nas
vseh.

Vsakemu lažje odrečete podporo
kakor otroku. Večno ne bo trajalo naše
življenje.

Odprite roke,
Odprite srce
Za otroke!

(Živahno odobravanje.)

Po govoru sodnega tajnika Milčinske-
ga se izvolijo v odbor vzklikoma na
predlog predsednika Levičnika: Franči-
šek Bregant, c. kr. blag. asistent; dr. Ot-
mar Krajec, mestni fizik; Andrej Kalan,
kanonik in ravnatelj »Marijanišča«; An-
ton Likozar, vodja šole na Rakovniku;
Frančišek Milčinski, c. kr. sodni tajnik;
Ivan Nep. Röger, predsednik »Vincenci-
jeve družbe«; Albert Levičnik, predsednik
deželnega sodišča. Namestnika sta: dr.
Vl. Förster, sodni adjunkt; dr. Alfonz Le-
vičnik, zdravnik. Pregledovalca računov
sta: Emanuel Josin, c. kr. blagajnik; Ivan
Röger st., ravnatelj »Assicurazioni Gene-
rali«.

Novemu društvu želimo mnogo vspe-
ha pri delu za zanemarjeno mladino. Ve-
seli nas, da posvečujejo osobito sodniki
skrb za zanemarjeni mladini, s katero imajo
veliko opravka in jo zato dobro poznajo.
Pristop v društvo toplo priporočamo.

HRVAŠKA.

Ban Rauch v Budimpešti.

Iz budimpeštanskih listov izhaja, da se
je posvetovanje med ministrskim predse-
dnikom Wekerlom in zunanjim ministrom
Aehrenthalom deloma udeležil tudi ban
Rauch. Gotovo je, da se je o tej priliki go-
vorilo o hrvaških razmerah, in verjetno,
da je bil neposredni povod potovanja ba-
na Raucha v Budimpešto odprto pismo,
ki so ga proti njemu priobčili srbski sa-

podá k državnemu ugotovitelju in ga na-
govori nastopno:

»Čujte prijatelji! naletel sem na dob-
rega Boga...«

»Kaj vendar pravite?« mu odgovori
likvidator z naglasom moža, ki prebavlja.

Ostir ga pa potrká prijazno na rame
in mu reče z zaupljivo kretnjo:

»Kaj ne, vi mi ga darujete?«

»Pokažite ga.«

»Našel sem ga v cerkvi, v neki
duplini.«

Državni zaupnik vzame razpelo v
roke, je parkrat potehta, z nohtom poseže
med zareze in razpokline, preišče natanko
roke, noge, obrambe členke, z žepnim
nožkom poprasketa po slonovi kosti, ki je
slonela na hrastovem lesu...

»Spomnite se,« pravi gostilničar, oči-
vidno vznemirjen, »da sem jaz dal za cer-
kev tisoč tisočak...«

»No, nič kaj povoda nimate se prito-
ževati,« pripomni mož fiska, »kajti cerkev
sama velja svojih 65.000 frankov.«

»Vendar, vendar tako zlepa vam tudi
en tisočak ne zdrži v žep, kakor piškav
oreh z drevesa, menim jaz, gospod urad-
nik.«

Ugotovitelj se malce obotavlja, konč-
no pa udari v ostirjevo roko in vzklikne
živahno.

(Konec prih.)

mostalci. Mogoče pa je tudi, da je bil ban
Rauch že poprej poklican v Budimpešto,
da poroča o svojih opazovanjih, o katerih
je opetovano govoril, in ki se baje tičejo
veleizdajkega gibanja. V tem slučaju bi
odprto pismo ne igralo nobene vloge. Če
je bil pa v konferenci z Wekerlom in Ae-
hrenthalom redigiran odgovor bana Rau-
cha na odprto pismo Srbov, pomenilo bi
to, da se ban Rauch mora umikati, ker ni-
ma nobenega dokaza o kakem držav-
nemu edinstvu nasprotnem gibanju na Hr-
vaškem. Odgovor je namreč zelo šibak in
kulminira v zopet nedokazani trditvi, da
samostalni Srbi in njih glasilo »Srbo-
bran« simpatizirajo z velikosrbskimi san-
jarijami. No, to bi še ne bilo veleizdajstvo,
nevarno za obstoj države pa tudi ne. Glas-
ilo grofa Tisze »Az Ujság« pa dolži ne
samostalne Srbe, marveč srbske radikal-
ce, s katerimi je madžarska neodvisna
stranka sklenila kompromis, da se v nji-
hovi sredi nahaja gnezdo velikosrbske agi-
tacije. Baron Aehrenthal je baje rekel na
konferenci: »Velikosrbska propaganda
agitira na Hrvaškem, v Avstriji in v Bos-
ni-Hercegovini. Jaz že dolgo časa skrbno
opazujem to agitacijo in sem prišel do pre-
pričanja, da vse niti vodijo v Belgrad.« —
Dokazane seveda te besede niso.

SOMIŠLJENIKI!! SOMIŠLJENICE!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in
tobakarnah vžigalice »Slovenske krščan-
ske socialne zveze«: »V korist obmejnim
Slovcem!« Kupujte te naše vžigalice!

Dnevne novice.

+ **Trgovinski minister dr. Fiedler v Tržiču na Primorskem.** V sredo se je mini-
ster dr. Fiedler udeležil posvečenja »Adri-
je«, nove ladje za preiskave, ki jo je dobila
tržaška zoološka postaja. Potem se je tr-
govinski minister s spremstvom odpeljal
na parnikih »Audax« in »Bilinski« v Tržič,
kjer si je ogledal tamošnje pristanišče in
novo ladjedelnico Austro-Amerikane. Mi-
nistra so spremljali namestnik, nekaj urad-
nikov pomorske vlade in drugi.

+ **Dunajski župan dr. Lueger** se je
odpeljal 15. t. m. zvečer z brzovlakom z
Dunaja. Potuje na Brionske otoke, kjer
ostane čez velikonočne praznike. Dne 17.
se odpelje na Brionske otoke tudi zbor-
nični predsednik dr. Weisskirchner.

+ **Tvornica zgorela.** Tekstilna tvor-
nica komanditne družbe Gassner & Comp.
v Neusatzu je zgorela. Škoda znaša nad
100.000 kron. Brez zaslužka je 100 delav-
cev.

+ **Tri jubilejne krone** za »Slovensko
krščansko-socialno zvezo« so darovali go-
spodje dr. J., dr. Č. in S. Naj najdejo mno-
go posnemavcev!

+ **To so ptiči!** Čitatelj našega lista
nam piše: Dne 4. aprila je pisal »Narod«,
da so poslanec Pogačnik in njegovi tova-
riši vladni lakaji, ker so nujno predlagali,
naj se pomnoži število vojaških novincev
in nalože ljudstvu nova bremena. Ker je
poslanec Pogačnik edinole predlagal, naj
parlament dovoli le navadno, torej ne višje
število vojaških novincev, je v tem smislu
poslal popravek »Narodu«, ki ga je tudi
objavil dne 6. aprila. V petek, dne 10. aprila
pa je »Korošec«, gospodarski in politični
list za koroške Slovence, prežvekal isto
neresnico, češ, da so posl. Pogačnik in to-
variši nujnim potom predlagali povišanje
števila vojakov pri deželni brambli. Da
časnikarji niso vsegavedni, to radi pri-
znamo. A da so nekateri tako nevedni ali
pa zlobni, nam je ta dogodek nov dokaz.
Sicer pa so za Pogačnikov predlog glas-
ovali tudi poslanci Hribar, Roblek, Ploj itd.,
torej so vsi skupaj »izdajavci« in vladni
lakaji. Istina je, da je grof Kolowrat nuj-
no predlagal povišanje novincev za dežel-
no brambo in da ta predlog doslej sploh ni
še bil v razpravi. Radovedni smo, ali bode
»Korošec« pojasnil čitateljem svojo —
zmoto.

+ **Gliha vkup štrih.** »Rdeči Prapor«
in »Delavski list« prinašata dolgo pisarijo
o nekem Grigoriju Andrejeviču Gersuni,
ruskem puntarju in ga pozdigujeta nad an-
gelje v nebesih. Kdo je bil ta slavni mož?
Grigorij Andrejevič Gersuni je umoril ru-
skega ministra Sipjagina, bil obsojen na
vešala, potem pa pomiloščen na dosmrtno
ječo, leta 1907. pa je s pomočjo judovske-
ga denarja pobegnul v Švico in Ameriko.
Sestavljal je liste ministrov in dostojan-
stvenikov, ki naj se umore. Od njega po-
haja — kakor poroča »Pravo Lidu« — iz-
rek: »Za sodruge in za ideje Lasallove in
Marxove sem za vse pripravljen; še last-
nega sina umorim, če treba.« Ta mož je
prava dika svobodomiselnega koledarja,
da ga pa tudi socialni demokrati, ki dru-
gače vedno odklanjajo zvezo z anarhisti,
slaviijo, je zelo značilno. Pa kaj hočemo:
gliha vkup štrih.

+ **»Domače ognjišče«?** Ljubljanski
učitelji so začeli izdajati list »za starše in
vzgojevalce slovenske mladine«. Počet-
kom je pisal še dosti dobro in mislili so že
nekateri, da zmagujejo pametnejši možje
med učitelji. A sedaj se kaže, da je bilo
to samo za reklamo, da bi dobili naročni-
kov tudi med dobrimi starši. To se jim je
najbrže že posrečilo, zakaj sedaj je ta list
že začel oznanjati nove nauke. V 2. števil-
ki letošnjega leta že namiguje, da je vera
za vzgojo nepotrebna; v 3. štev. pa že kar
naravnost pravi, da je krščanska vera
brez vrednosti za povzdigo duš. Pripove-
duje namreč o tistem strašnem zločinu v
Sneberjih. Kdo se ne bi zgražal nad po-
divjanim morilcem svoje matere? Vsi po-
šteni so se zgražali, najbolj pa Poljci sami,
ki so tako nesrečni, da je morivec njih fa-
ran. A kaj pravi »Domače ognjišče«?
»Ljubljanska okolica« — tako piše ta list
učiteljev-vzgojiteljev — »je grozovito po-
nosna, da ima največji zvon na Kranjskem,
pod tem zvonom pa prebiva na tisoče lju-
di, ki živo pričajo, da tisočletno pastirstvo
ni njihovih duš prav nič povzdignilo. Omi-
ke in šol jim manjka«. To je grozna obdol-
žitev! Tisočem Poljcem očita ta list, da so
»sirovo, živinsko podivjanji«, zmožni za
vsak zločin, vsak čas zaklati mater ali
očeta, ljudje, zaostali za tisoč let, ljudje, ki
jim vera ni dala nobenega čuta poštenja,
sploh nobenega človeškega čuta, ker da
ga dati ne more. Vera ni za nič, to je po-
men, za to so Poljci priča, le šola naredi
človeka. Ta obdolžitev ni le zoper Poljce,
ampak obenem zoper Cerkev, zoper vse
krščanstvo, ki je dalo Evropi vso omiko,
kar je ima! Zato pa, Poljci, a ne le Poljci,
ampak vsi krščanski Slovenci, — s takim
listom, ki ga ni sram tako grdo napasti po-
štene ljudi in vse krščanstvo, s takim li-
stom kar na domače ognjišče, ali pa še bo-
lje — na domače gnojišče!

+ **Kako nadučitelj Toman v Morav-
čah razume pedagogiko.** V Moravčah živi
neki nadučitelj Toman, ki smatra kot iz-
borno vzgojevalno sredstvo, da v šoli
otrokom čita političen časopis. Moža jezi,
da ga včasih ošvrka »Domoljub«. Svojo
jezo stresa s tem, da v šoli šolskim otro-
kom naglas čita dotične »Domoljubove«
notice. Otroci imajo pri tej nadučiteljevi
jezi sicer izborna zabavo, nam pa se zdi,
da bi merodajna oblast morala povedati
tudi g. Tomanu v kakih mejah naj se gib-
lje pri poduku mladine! Če se pa čitanje
»Domoljuba« po šolah od merodajne ob-
lasti potrdi, nas bo pa končno tudi vese-
lilo. Taka reklama bo »Domoljubu« le ko-
ristila!

+ **Ali je Hribar že krščanski posla-
nec?** Sodili smo, da izvemo to v petek,
ko se je šlo za to, da zbornica izjavi, če
se znana Hockova interpelacija o imunizo-
vanju Wahrmundove brošure prečita v
javni seji. Žalibog, da tega še nismo iz-
vedeli. »Savez južnih Slavena« je glasoval
korporativno za to, da se Wahrmundova
brošura ne sme prečitati v javni seji. Hri-
bar pa ni čakal glasovanja in jo je prej
polakiral z Dunaja. Zato pa še danes ne
znamo, ali je Hribar še liberalce ali pa je
že postal krščanski socialce.

+ **Župnija Zaplana** je podeljena ta-
mošnjemu župnemu upravitelju č. g. Ivanu
Miheliču.

+ **Občni zbor »Matice Slovenske«** bo
v ponedeljek, dne 25. maja, ob 8. uri zve-
čer v veliki dvorani ljubljanskega »Mest-
nega doma«. — V smislu § 4., točke b),
društvenih pravil, naj blagovolijo cenj. gg.
loge vsaj 14 dni pred občnim zborom (do
društveniki eventualne samostalne pred-
11. maja) prijaviti odboru. — Za odbor:
Dr. Ilešič, predsednik.

+ **Sodnijska vest.** Prestavljen je de-
želnosodni svetnik, predstojnik okrajnega
sodišča, g. Rihard Paulin, iz Komna k dež.
sodišču v Trst.

+ **Grofa J. Harracha** so prenesli iz
sanatorija Löw v njegovo dunajsko pala-
čo. Splošni položaj bolelega grofa Har-
racha je dober, vendar se mora še zelo
čuvati.

+ **Reforma stanovanj.** Osrednji za-
vod za reformo stanovanj izdaja že drugo
leto svoje glasilo: Mitteilungen der Zen-
tralstelle für Wohnungsreform in Öster-
reich. (Upravništvo: Dunaj I., Stuben-
ring 8). V četrti številki imenovanega li-
sta je priobčen članek urednika dr. Hen-
rika Rauchbergerja o »Skrbi za stanova-
nja v avstrijskem ministrstvu za javna
dela« in članek o »Stavbnem gibanju in
praznih stanovanjih na Dunaju.« Temu sle-
dijo vesti o znanstvenem in praktičnem
delovanju osrednjega zavoda za reformo
stanovanj in o napredkih tega gibanja, na-
čela za uspešno delovanje podružnic, vesti
o novoustanovljenih podružnicah, o preda-
vanjih, ki so se vršila na Dunaju in v pro-
vinciji ter o znanstvenih publikacijah
osrednjega zavoda, med katerimi se opo-
zarja zlasti na spis o delavskih vrtovih.

+ **Zbirka predpisov o preiskavanju in
presoji živil in predmetov za užitek (codex**

alimentarius austriacus). Že od leta 1897.
imamo državni zakon o prometu z živili
in porabnimi predmeti, iz istega leta tudi
deželni zakon za Kranjsko, s katerim se
postavljajo nadzorni organi za promet z
živili in s predmeti za užitek in človeško
porabo, vendar pa se do danes ti zakoni
in njihovi predpisi ne izvršujejo strogo,
niti od strani državnih, niti deželnih, naj-
manj pa od strani avtonomnih oblastev.
Pred vsem nimamo posebnih in zapriseže-
nih organov v izvrševanje živilske poli-
cije, kakor so predpisani. Stolno mesto
Ljubljana n. pr. je kljub ogromnemu pro-
metu z živili brez tržnih nadzornikov. Isto
velja glede občin, ki imajo kot zdravnišča
lastna zdravniška pravila itd. (§ 5. dež. zak.
z dne 3. avgusta 1897. leta, dež. zak. št.
27). Manjka pa tudi zbirke predpisov o
preiskovanju in presoji živil in predmetov
za užitek, tako zvanega kodeksa. Sedaj se
uradno javlja, da so se vršili dogovori v
ministrstvu za notranja dela o zbirki teh
predpisov, ki se bodo izdali pod imenom
»Codex alimentarius austriacus«. Že zbra-
no snov pregledala po posebna komisija,
v kateri bodo zastopniki ministrstva za
notranja dela, za trgovino in za poljedel-
stvo, potem zastopniki sveta za živila in
odposlanci dolnjeavstrijske trgovske in
obrtno zbornice. Delo bo de zelo obširno
in bo treba še mnogo časa za izvršitev,
zlasti ker se bode oziralo na želje produ-
centov in trgovcev.

— **Spremembe duhovništva v tržaški
škofiji.** Župnik M. Markič na Golcu je vsto-
pil v mornarico. Kot upravitelj pride na
Golec I. Benkovič, ki se je odpovedal žup-
niji v Gročani. Za ekskurendo-upravitelja
v Gročani je imenovan I. Shenerschuh.
Štefan Bassa, dosedaj v Piranu, pride za
kapelana v Brde pri Momjanu. V pokoj je
stopil P. Vascon, župnik na Črnem Vrhu
(v Brtonigli). Kot upravitelj pride tje kaj I.
Poropat iz Trsta.

— **Odvetniška vest.** Dvorni in sodni
odvetnik g. dr. Stanko Lapajne je prevzel
pisarno pokojnega dvornega odvetnika g.
dr. K. pl. Koziča na Dunaju, I., Bräuner-
strasse 10.

— **Buffalo Bill** je nevarno obolel v
Čikagi. Nevarno je bolan na živcih.

Vreme. Zadnje dni so se začeli vetrovi
počasi obračati na levo od juga proti
vzhodu, ter so dospeli že skoro do severo-
vzhoda. Severo-vzhodni vetrovi so po-
rok za lepo in trajno vreme. Tudi baro-
meter se dviga počasi in ne skokoma. Vse
to znači, da se bodo procesije na Veliko
soboto vršile ob lepem vremenu in da bo-
mo imeli lepe praznike.

— **Lovska sreča.** Iz Zaloga pri Ko-
mendi se poroča: Nenavadno težkega div-
jega petelina je ustrelil v lovišču tukajšnje
občine g. župan Mejač iz Komende. Pred
nekaj leti nihče pri nas ne živali poznal ni,
sedaj se je zaplodila v hribih pod Šent-
urško goro v toliki množini, da ej to že
četrti petelin, ustreljen tekom dveh let po
imenovanem lovcu v naši občini.

— **Stavka trgovinskih uslužbencev na
Reki.** Število stavkujočih se je znižalo od
400 na 250. Precej uslužbencev je šlo de-
lat. Policija skrbi za njih varnost.

— **Umrla je** v Sežani gospa Alojzija
Carafura, stara 78 let. Pokopnica je bila
mati predsednika okrož. sodnije v Gorici.

— **Ponesrečeni Slovenci v Ameriki.**
Dne 6. decembra lanskega leta je podšlo
v rudniku »Fairmont Coal Company« v
Monongah, v Združenih državah ameri-
ških več oseb, med katerimi je izgubilo
življenje tudi 19 avstrijskih državljanov,
med katerimi so bili tudi Slovenci Anton
Udovich (Udovič) iz Primorskega (Prim-
skova ali Primostek), Anton Hrvatin iz
Primorskega in Ivan Valencich (Valenčič)
iz Kranjskega. Nadaljnih rojstnih, domo-
vinskih in družinskih podatkov manjka. Da
bode pa avstro-ogrski konzulat v Pitts-
burgu zamogel za družine, oziroma sorod-
nike ponesrečencev od podjetja iztirjati
odškodnine, naj se ti nemudoma zglaše pri
svojih okrajnih glavarstvih, odnosno pri
mestnem magistratu ljubljanskem. Pro-
simo, da to ponatisnejo tudi drugi listi.

— **Proti nepismenosti.** Na vabilo bana
Raucha se je v torek vršila v Zagrebu
konferenca, ki je sklenila ustanoviti »hrv.
nastavno društvo«. To društvo bo zatiralo
analfabetizem s podpiranjem obstoječih
ljudskih šol, z ustanavljanjem novih in s
poučevanjem naroda po potujočih učitel-
jih. V to svrhu bo društvo nabiralo da-
rove in prirejalo veselice, katerih čisti do-
bički bodo, poleg članarine, namenjeni
svrham društva. Po pozdravnem govoru
banovem se je razvila živahna debata ter
so končno izvolili odbor, ki mu predse-
duje sekijski načelnik dr. pl. Mixich; pod-
predsednik je dr. Kršnjavi, odborniki: Fr.
Arnold, dr. pl. Markovič, kanonik Ivančan
in D. Mondekar. — Hrvatski listi sodijo
o novem društvu jako pesimistično, češ,
da mu je namen, konkurirati društvu za
narodno prosveto, ki šteje že 18 tisoč
članov.

— **Odličen gost v Zagrebu.** Te dni je bila v Zagrebu kneginja Czartoryska, pokroviteljica gališkega društva za pospeševanje hišne industrije. Obiskala je med drugim zagrebški trgovsko-obrtni muzej, o katerem se je jako povoljno izrazila. Zlasti jo je iznenadila množina in lepota etnografske zbirke, posebno prekrasna narodna vezila in nošnje. Kneginja se je zanimala za produktivne in izvozne razmere hrvatske hišne tekstilne industrije.

— **Izpit v analfabetskem tečaju v Dugem selu** se je vršil prošlo nedeljo. Uspeh tečaja je naravnost sijajen. Gojenci, večinoma odrasli ljudje, so dobili koncem izpita za nagrado raznih knjig. Po skušnji se je vršila prijetna zabava.

— **Perosi** komponira novo delo: Les Suites. Izdelal je 900 strani, vsegaskup bo obsegalo 2500. Najbrže se bo vprizorilo najprej v Bologni.

— **Hrvaško romanje v Lurd.** Letos bodo Hrvati prvokrat skupaj romali v Lurd. Pokrovitelj romanju je krški škof dr. Anton Mahnič, organizator pa provincijal kapucinski o. Bernardin Škrivanič. Odhod bo z Reke 10. avgusta čez Benetke, Milan, Genovo in Marzijo. Dohod v Lurd 14. avgusta. Potni stroški, za stanovanje in hrano znašajo v I. razredu 450, v II. razredu 350, v III. razredu pa 250 kron. Vpisuje se do 15. jul. v samostanu kapucinov na Reki (uredništvo »Naše Gospe Lurdske«.) Pri prijavi treba položiti 15 K.

— **Strašnemu hudodelstvu** so prišli na sled v Oborovu, okraj Dugoselo. Tam je v noči od 19. do 20. marca t. l. izginila premožna posestnica Franja Pekič. V stanovanju niso našli niti vinarja, dasi je bilo znano, da je Pekičeva imela doma več sto kron gotovine. V vasi se je marsikaj govorilo in ugibalo. Dne 1. t. m. pa so ribiči potegnili iz Save mrtvo žensko, v kateri so spoznali izginolo Pekičevo. Na truplu je bil privezan težek kamen. Videlo se je, da je bila nesrečnica zadavljena. Te dni so aretirali v Brežicah Ivana Neigerja, ki se izdaja za agenta. O njem se ve, da je bil s pokojnico dobro znan in da je bil v vprašavni noči z njo v neki krčmi v Oborovu. Spravlja se ga v zvezo z zločinom. Orožniki iščejo tudi njegovo »prijateljico«, Jago Kušan iz Jehovca, ki je bila tisto noč z njim in s pokojnico v krčmi.

— **Smrtna kosa.** Iz Metlike se nam poroča, da so dne 14. aprila 1908 izročili materi zemlji očeta, vrlega župana, Martin Matjašiča—Juro Matjašiča v Rosalnicah. Pokojnik je bil tudi več let župan in do smrti cerkveni ključar pri 3 Farah v Rosalnicah. — Bil je mož-poštenjak, stare korenine. Pokojnik je bil star 77 let. Svetila mu večna luč! — Včeraj, ne 15. apr. 1908 pa smo pokopali pri Treh Farah članico Marijine družbe, Barico Malevič, doma iz Vidošič. Pokojnica je bila dobro dekle. Stara je bila 28 let. Umrla je pri svoji sestri v Metliki. Od tu so jo spremile z zastavo vse članice in jo nosili fantje Marijine družbe. Pogreb je bil lep. Naj v miru počiva dobra Barica!

— **Pod vlak** je hotela 19-letna Stana Vrančič iz Bjelovara. Postavila se je na progo na savskem mostu v Zagrebu, ko je prihajal vlak. Strojevodja je spustil par, da bi se umaknila. Ko to ni pomagalo, moral je vlak ustaviti. Železniško osebje je spremilo dekle do postaje, kjer so jo izročili redarstvu. Pokazalo se je, da se ji je zmešalo. Izročili so jo v bolnišnico.

— **Velik konkurz na Sušaku.** Tvrdba Engelhofa na Sušaku je zaprosila za moratorij. Pasiva znašajo 270.000 kron. Vrše se pogajanja, da bi se tvrdba s pomočjo reške komercialne banke preustrojila v delniško društvo.

— **Samoumor v Pulju.** Včeraj je v Pulju skočil z višine žerjava (dvigala) v arzenalu 25-letni Rudolf Zohil. Padel je na glavo ter si jo razbil. Nesrečnež je zadnji čas živel precej neredno.

— **Pogrešan deček.** Vinko Luštrek, star 12 let, rojen in pristojen v Št. Vid nad Ljubljano, se pogreša od dne 1. aprila t. l. Deček je suhe postave, bledega obličja, sivih oči, širokih, pri smejanju vidnih zob. Naj se obvesti o njegovem bivališču občinski urad v Št. Vidu nad Ljubljano in najbližje županstvo, da ga spravi nazaj k očetu.

— **Prva češka splošna družba za zavarovanje v Trstu** nas prosi konstatirati, da posluje izključno v slovenskem jeziku in da se osebje rekrutira le iz pristnih Slovencev.

— **Samoumor ubijalca.** V Varošu pri Brodu na Savi se je ustrelil kmet Mato Radošević. Imenovani je pred približno osmimi leti v prepiru ubil svojo ženo z motiko ter vsled tega presedel pet let v kaznilnici v Mitrovici.

— **Golobi pismošoše pred sodiščem.** Državno pravdnštvo v Trstu je obdolžilo Virgila Comlicha, Konstantina Melchiorja, Antona Visentina in Henrika Wittkopp vohunstva, češ, da so imeli golobe pismošoše v svrhu, da bi izdajali tuji državi vojaške tajnosti. Pri razpravi, ki se je vršila

te dni pri deželnem sodišču v Trstu, so bili obdolženci oproščeni, ker se sodišče ni moglo popolnoma prepričati, da so obtoženci nameravali vohunstvo. Državni pravdnik dr. Zencovich je prijavil proti razsodbi ničnostno pritožbo. Vsled tega ostane aretirani Melchior priprt, dokler najvišje sodišče ne reši ničnostne pritožbe. — Čisto nedolžna menda ta igra z golobi vendar ni.

— **V tujini ponesrečil na železnici** je 27letni France Šalomon iz Brežic ob Savi. Iz Clevelanda poroča, da je hotel skočiti na vlak na Case Ave. V istem hipu prisopiha po srednjem tiru lokomotiva ter je Šalomona butnila s tako silo, da se je takoj zgrudil in umrl.

— **Slovenski bogataš v Ameriki umrl.** V Čikagu je umrl slovenski trgovec in bogataš Josip Turk. Umrl je za naglo pljučnico, star 70 let. Rojen je bil v Ošelniku pri Črnomlju.

— **Sobotno številko** sprejmo kot zadnjo vsi oni naročniki, ki do praznikov ali o praznikih ne obnove naročnine.

— **Oglase za velikonočno številko** sprejema naše upravništvo samo še do petka opoldne.

— **Lurškim romarjem** naznanja odbor, da je vsakemu udeležencu potreba nekaj francoskega denarja. Kdor more, naj si izmenjavo preskrbi sam v ljubljanskih menjalnicah, postreže mu pa tudi v tem oziru lahko »Slovenčev« upravništvo. Treba pa je naznaniti, k o l i k o d e n a r j a naj se zanj zameni; dotični znesek naj se pošlje naprej, in sicer zadnji čas do v š t e v š i 2 4 . a p r i l a . V ravnilo, koliko se približno jemlje seboj, bodi povedano, da so svojedobno avstrijski romarji jemali seboj do 20 kron francoskega denarja, in pa, da se v Lurdu samem lahko kupuje z našim domačim drobižem. Manj kot deset frankov (9 K 55 h) naj bi pa nihče ne zahteval.

Ljubljanske novice.

Glasbena bodočnost Ljubljane.

Na Dunaju izhajajoča »Oesterr.-Ung. Musiker-Zeitung« je priobčila v svoji 14. številki z ozirom na nameravano ustanovitev stalnega orkestra v Ljubljani zanimiv članek, s katerim se v celoti popolnoma strinjamo, v detajle spuščati se, pa ni naša stvar.

V sledečem podamo v glavnem vsebino dotičnega spisa:

V uvodu pravi članar, da so imele predpriprave za orkester, ki naj bi se ustanovil na solidni podlagi in ki bi bil kos vsem umetniškim zahtevam, — ugoden uspeh. — Večina odločujočih faktorjev je zagotovila svojo dejansko podporo, drugi pa so se izjavili, da bodi zadeva prepuščena — ne posameznikom, ampak zvezam, korporacijam in društvom, ki naj o tem vprašanju sklepajo avtonomno. — V principu so se vsi izjavili za projekt, ugovora ni bilo.

Vsi so bili pa uverjeni, da se bode mogel načrt izvršiti le takrat, če se bode zanj zavzelo vse prebivalstvo. In res je bil tudi vsem simpatičen ta načrt; slovenska kakor nemška društva so se izjavila, da hočejo podpirati to podjetje. Vodilne osebe so se izrekle, da bodo pospeševale ta kulturni zavod. Tudi vodstvo obeh gledaliških predstav se je izreкло, da bode rabilo ta orkester, ki naj sodeluje pri slovenskih kakor nemških predstavah. Občinski svet ljubljanski je enoglasno sprejel nujni predlog za podporo 12.000 kron, seveda potem, ko novo glasbeno podjetje dokaže, da bode kos svoji umetniški nalogi.

Avspicije so bile ugodne in upati je bilo, da se nameravani načrt srečno izvrši.

Kar se prične papirnat vihar v obliki časniških napadov v »Grazer Tagespost« in »Grazer Tagblatt« — namreč v imenu nemštva! — Kakor da bi se godbeniki hoteli vmešavati v nacionalne prepire! Konstatirati se mora torej, da so vsi dotični napadi popolnoma neutemeljeni.

Dejstvo je, da sta v Ljubljani dve nasprotujoči si narodnostni stranki, — nemška in slovenska. — Res je pa tudi, da bi bil nameravani zavod pridobitev za celokupno prebivalstvo Ljubljane brez ozira na narodnost. — Bilo bi žalostno, če bi se razbilo kulturno podjetje z ozirom na napetost v narodnostnem oziru, kajti nikjer bi se tako lahko ne opustilo to nasprotstvo, kot na polju izključne umetnosti.

Kakor more vsako godalo ali karsibodi rabiti ravnotako slovenski kot nemški godbenik, ravnotako se da to storiti glede celotnega orkestra. — Treba bi bilo le prave razdelitve časa in dela.

Da je to res mogoče, za to imamo najboljši klasičen dokaz v Ljubljani sami. Saj

je ravno vojaška godba bila ravnotako v službi nemško-nacionalnih (kazinskih) prireditelj, kakor slovenskih, tako pri slovenskih kakor nemških gledaliških predstavah.

Ali je to častno za Ljubljano, da je navezana in odvisna od milosti vojaštva? Da je mesto brez godbe, če mora vojaštvo na vajo, ali pa če je dotični častnik, ki ima nadzorstvo nad godbo, slučajno slabe volje? — Zakaj bi torej novi nameravani orkester ne užival enakih pravic z ozirom na nadstrankarstvo, kot vojaška godba?

Omenjeno pa bodi še, da se bode izvrševanje liki obrt vojaške godbe v gledališču v obče v doglednem času omejilo, da popolnoma izključilo.

Nameravani novi orkester ne bode posest kake stranke. Saj se ne gre za ničesar drugega, kot da vsaka stranka odškoduje godbo za oni čas, dokler jo rabi. V tem oziru je torej vsak nacionalen problem izključen.

Ne gre se torej, kakor preje omenjena graška lista povdarjata, za ustanovitev »slovenske društvene godbe«, ampak za povsem nov, izviren zavod na vsestranski podlagi. — Gre se za to, da Ljubljana sploh dobi orkester, ki ga brezpogojno potrebuje, — in dobi ga, če le hoče.

Tako članek v »Oesterr.-Ung. Musiker-Zeitung«. Kakor smo dejali, v detajle se ne bomo spuščali, ter smo vsled tega povzeli iz članka le glavne momente. — Če pa se ideja realizira, potem mora biti orkester res tudi na razpolago vsem strankam brez razlike, ne da bi bil zato predmet napadov od izvestne strani, kakor smo to doživeli v nedavnem času pri »Društveni godbi«.

Ij Podpredsednik kransjske trgovske in obrtne zbornice gosp. Fran Kollman umrl.

Ob zaključku lista nam je došla žalostna vest, da je v Arcu danes zjutraj ob 6. uri umrl vелеugledni podpredsednik kransjske trgovske in obrtne zbornice gospod Fran Kollmann. Pokojniku, vrlemu poštenjaku s plemenitim slovenskim srcem: Svetila mu večna luč! — Truplo pokojnikovo prepeljejo v Ljubljano.

Ij Škof povozil dečka. »Narod« piše, da je škofova ekvipaža povozila v Stritarjevih ulicah nekega dečka ter ga težko poškodovala. Škof se je baje »sirovo in neotesano« odpeljal, ne da bi se bil po dečku informiral, marveč ga je pustil na tleh ležati. Seveda so ljudje dvigali pesti za škofom, kakor svoje dni za dr. Stojcem, ki je ponesrečencu dal prvo pomoč. Konstatiramo, da se »Narod« res ne more izkopati iz svoje sirovosti in neotesanosti, ampak se od dne do dne poglablja bolj v blato, dokler se ne bo popolnoma pogreznil. Nad vsak dvom vzvišena priča prizora nam zatrjuje, da se ni zgodilo nič drugega, kakor, da je desni konj zadel od strani v dečka, ki je deloma od strahu, deloma vsled izgube ravnotežja padel proti trotoarju mostu. Gosp. dr. Zajec, ki je slučajno videl dogodek, je dečka koj pogledal ter videl, da ni skupil deček nič drugega kot nekaj strahu. Istega je popoldan v svoji ordinaciji še enkrat pogledal, ne da bi mogel konstatirati kako poškodbo, deček sam pa je izjavil, da se ni nič hudega zgodilo. G. knezoškof je kočijažu ukazal ustaviti, ter se ozril, če se je zgodila kaka nesreča. Ko se je prepričal, da deček gre svojo pot, se je škof peljal dalje. Dvigajoče pesti razburjenega občinstva so seveda videli samo razgreti možgani kakega na klerikalnem gorostastvu hiračnega liberalnega omikanca. Dotični deček je svoj posel neovirano takoj dalje opravljal.

Ij Umivanje nog. Starčki, katerim je premilostni gospod knezoškof dr. Anton Bonaventura Jeglič pri današnji cerkveni slovesnosti umil noge, so naslednji: Franc Kosmač iz Kranja, 96 let, Janez Zupan z Visokega pri Kranju, 93 let, Jernej Koprivec iz Ljubljane, 90 let, Andrej Šorl z Rupe pri Kranju, 87 let, Tomaž Makovec iz Borovnice, 85 let, Tomaž Kerč iz Predoselj, 84 let, Jan. Pipan iz Zapog, 84 let, Janez Primec iz Ljubljane, 83 let, Matej Bajec z Ustja, 82 let, Janez Blažič iz Postojne, 81 let, Lovrenc Zorman iz Št. Jurja pri Kranju, 80 let, Jurij Zorman iz Slavine, 74 let, Skupna starost teh starčkov znaša 1019 let.

Ij Sestra Dominika Bahovec je danes popoldne umrla v tukajšnji hiralnici. Bila je prednica usmiljenk v hiralnici.

Ij Društvo slovenskih učiteljev je danes zboračvalo v šentjakovski šoli. Glavna točka dnevnega reda je bila ustanova zdravilišča za obolele učiteljice, vendar se pa kaj definitivnega ni sklenilo in je stvar na istem kot prej. Za dom učiteljic bo pobiralo denar »Društvo slovenskih učiteljev« in ne gdčna. Stupica, kakor doslej. Višek vsega je bil govor deželnega poslanca, učitelja in pesnika Engelberta Gangla, ki je zbranim učiteljicam silno mnogo obljuboval. Če bo S. L. S. za to, je

dejal, bo sprejet njegov predlog glede na znatno povišanje učiteljskih plač. Izdelal bo svoj predlog tako, da ne bo kmet prav nič obremenjen, kajti našel je nov vir pokritju! Kakšen in kateri je ta vir, Bangl ni odkril — če nikogar in nič ne bo obremenil, ni vraga, da bi se enoglasno ne sprejel.

Ij Tiskarno g. Fr. Blaža na Št. Jakobskem trgu je kupil danes g. Makso Hrovatin, črkostavec v »Katoliški Tiskarni«, za 4.570 kron.

Ij Umrla je na Dunajski cesti št. 19 gospodična Mayer, stara 19 let.

Ij Bivšo Fablanovo, sedaj Korbarjevo trgovino prevzmeta gg. Berjak in Šober.

Ij Musica sacra v frančiškanski cerkvi veliki teden. Danes v četrtek zjutraj ob 8. so peli: Missa solemnis, Ebner. Graduale: Christus factus est. Witt, Offert.: Dentera, Choral, Pange hrigua: Skuhersky. — Petek ob 8.: Passio, Ett; Improperia, Vittoria; Ecce, quomodo moritur, J. Handl; Pange lingua, Skuhersky. — Zvečer ob pol 8.: Petje slovenskih in latinskih spevov. — Sobota: Koral. — Velikonočna nedelja ob pol 10.: Missa Lourd, filke z orkestrom; Haec dies, Gruber; Terra tremuit, filke. — Vel. ponedeljek ob pol 10.: Missa in h. S. Ignatii, Bouvin S. J.; Graduale Haec dies, Gruber; off. Angelus Domini, Stehle.

Ij Prijet tat. Predsinočnjem se je vtihotapil na Deghengijevo parno žago za Rudolfovom kolodvorom 17-letni postopač Tomaž Sladič, rodom iz Krškega rebra, kjer ga je zapazil čuvaj in ga oddal policiji. Sladič je že dal časa operiral v obližju Rudolfovega kolodvora, po Latermanovem drevoredu, okoli smodnišnice in okoli tovarn ob Dunajski cesti in kradel staro železo ter ga prodajal. Tudi po gostilnah je kradel namizno orodje in pivo v steklenicah. Oddali so ga sodišču.

SOMIŠLJENIKI!! SOMIŠLJENICE!

Zahtevajte v vseh prodajalnicah in tobakarnah vžigalice »Slovenske krščanske socialne zveze«: »V korist obmejnim Slovincem!« Kupujte te naše vžigalice!

Telefonska in brzojavna poročila.

POLJAKI PROTI RUSINSKI AGITACIJI.

Lvov, 16. aprila. Poljski klub name-rava v prvi seji državnega zbora po Veliki noči prirediti protestno izjavo proti rusinski agitaciji v Galiciji.

PROTI MINISTRU PRAŠKU.

Praga, 16. aprila. V češkem klubu se dela na to, spraviti ministra Praška v krizo.

ZADOŠČENJE ČEHOM.

Praga, 16. aprila. Višje deželno sodišče je na pritožbo nekega češkega odvetnika določilo, da hebsko sodišče z ozirom na Stremayerjeve določbe in § 19. drž. zak. češke vloge mora reševati v češčini.

GOSTOVANJE ČEŠKEGA GLEDALIŠČA NA DUNAJU.

Praga, 16. aprila. Ravnateljstvo »Narodnega gledališča« javlja, da odpoveduje gostovanja na Dunaju.

VELESRBSKA PROPAGANDA.

Dunaj, 16. aprila. V dobro poučenih krogih se govori, da je minister za zunanje zadeve, baron Aehrenthal, v Budimpešti konferiral z odločivnimi politiki glede na velesrbsko propagando v Bosni. Baje ta organizacija obsega tudi Hrvaško in brezdvomno južni del Dalmacije. Osnovana je po vzorcu makedonske — v večjih mestih imajo distriktne šefe (v Sarajevu, Mostarju, Banjaluki, Zadru, Novem Sadu, Zagrebu itd.), po manjših agente in podagente. Denarja dobivajo v obilni meri iz Beograda. Baron Aehrenthal bo izvedel korenite izpremembe v bosanski upravi. Burian odstopi, njegov naslednik bo menda zopet Mažar.

V SPOMIN POTOCKEGA.

Tarnov, 16. aprila. Nabirali se bodo po vsem Gališkem doneski za spomenik, oziroma za kak dobrodelni zavod, najbrže za zanemarjeno mladino, v trajen spomin grofa Potockega.

Pariz, 16. aprila. Tu se je v poljski cerkvi vstajenja pela črna maša v spomin Potockemu. Zastopan je bil tudi predsednik francoske republike po majorju Gril-lathe.

ČASTNIK UMORJEN OD VOJAKOV.

Budimpešta, 16. aprila. V Szegedinu so trije vojaki od pehote z bajoneti prebodli častnika Totha.

NEMŠKI CESAR OBIŠČE PULJ.

Pulj, 16. aprila. Nemški cesar za gotovo obišče na povratku iz Krfa Pulj. Koncem meseca pride v Pulj admiral Montecuccoli, ki bo odredil revijo brodovja. Cesarja bodo sprejele vse ladje, tudi tiste, ki zdaj križarijo po Sredozemskem morju.

SPOMENIK UMORJENEMU RUSKEMU VELIKEMU KNEZU.
Kreml, 16. aprila. Na mestu, kjer je bil umorjen veliki knez Sergij Aleksandrovič, so odkrili spomenik.
PREDRZEN BEG POLITIČNIH KAZNJENCEV.
Perza, 16. aprila. Včeraj zvečer je tu enajst političnih kaznjencev umorilo dva jetniška paznika in tretjega nevarno ranili. Nato so kaznjenci skozi v celec napravljeno luknjo pobegnili na streho. Tu so dobili pripravljene bombe. Eno bombo so vrgli na dvorišče ter se potem spuščali na spletenih rjuhah na dvorišče. Ko je straža prvega begunca ustrelila, so kaznjenci vrgli drugo bombo in v dimu poizkusili pobegniti. Prišli so na prosto, a tu se je vnel zopet boj med njimi in stražo. Sedem beguncev je bilo ustreljenih, dva sta ušla.

RUSKI CAR DIKTIRA KATOLIŠKI CERKVI.
Vilna, 16. aprila. Ko je bil odstavljen tukajšnji katoliški škof, je car ukazal kanonikom, da morajo voliti novega škofa. Kanoniki so se uprli. Sedaj je izšla carjeva odredba, ki odstavlja vse kanonike.

LJUDSTVO PROTI ANARHISTOM.
Rapallo, 16. aprila. 50 anarhistov iz Piemonta je sklenilo sklicati v Rapallo protestni shod proti vladi in županstvu, ker sta gostoljubno sprejeli portugalskega torja Franco in carico-vdovo. Vlada je javni meeting seveda prepovedala. Anarhisti so kljub temu iz Genuve prišli v Rapallo in hoteli proti policijski odredbi protestirati. Toda ljudstvo rapalsko jim je prekrizalo račune. Obkolilo je anarhiste in jih tako preteple, da so morali večino teh junakov odpeljati v bolnico. Tri anarhiste so ljudje prijeli za roke in noge in jih vlekli na obrežje, da jih vržejo v morje. Komaj so karabinjeri to zabranili.

BÜLOW PRI PAPEŽU.
Rim, 16. aprila. Zatrjuje se, da se pogovor Bülowa s sv. očetom ni nič dotikal poljskega vprašanja. Pogovor se je pač dotikal politike nemškega centra proti vladi, a od nobene strani se ni ničesar omenjalo, da bi se na centrum kaj vplivalo.

Meteorologično poročilo.
Višina n. morjem 306.2 m, arednji zračni tlak 736.0 mm

Dan	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm	Temperatura po Celziju	Vetravi	Nebo	Poklona v 24 urah
15	9. zveč	738.0	9.1	sl. jzab.	dež	
16	7. zjut.	30.0	8.8	"	obl.	22
	2. pop.	39.1	13.4	sr. vzh.	obl.	

Srednja včerajšnja temp. 10.4°, norm. 9.7°.

Rogaški „Styria“=vrelec
Zdravilna voda proti oteklini v želodcu in krčem, Brighthovemu izborni vnetju ledvic, katarom zdravilni v grlu in krlju, v želodcu in črevih, diatezi, zaprtju, učinki! 849 3-2 boleznih na jetrih itd.
Dobiva se pri tvrdkah: **M. Kastner** in **Peter Lassnik**

Mater Dominika Dereani
redovnica-uršulinka
mirno zaspala v Gospodu 13. aprila 1908 ob 10. uri zvečer.
Pokojnico priporočamo v blag spomin in molitev.
Žalujoči bratje in sestre.
Mesto vsakega posebnega naznanila.

ZITNE CENE.
Budimpešta 16. aprila.
Pšenica za april 10.80
Pšenica za maj 9.27
Pšenica za oktober 9.30
Koruza za maj 6.37
Oves za april 7.12
Efektiv: 10 višje

930
+
Globoko potrta javljam vsem sorodnikom in znancem, da je moja srčno ljubljena edina hčerka gospodična
Evgenija Pader
učiteljica v Poljanah nad Škofjokolo
dne 15. aprila 1908 po dolgi mučni bolezni, previdena s sv. zakramenti za umirajoče mirno v Gospodu zaspala.
Pogreb drage pokojnice bo v petek ob 6. uri popoldne.
Ljubljeno pokojnico priporočam v molitev in spomin!
Škofja Loka, 15. aprila 1908.
Ivana Pader roj. **Križaj**, mati.

921 1-1
+
Marija Slavčeva-Nachtigall
naznanja v svojem imenu, kakor tudi v imenu vseh ostalih sorodnikov, vsem prijateljem in znancem pretužno vest, da je njena dobra mati
Marija Nachtigall
vdova
dne 14. t. m. ob 2. uri ponoči, previdena s sv. zakramenti za umirajoče, v starosti 84 let po dolgi, mučni bolezni zaspala v Gospodu.
Pogreb predrage rajnice bo jutri, dne 16. aprila, ob 5. uri popoldne iz deželne bolnice k sv. Križu.
Sv. maše zadušnice se bodo brale v župni cerkvi Marijinega oznanenja. Blago pokojnico priporočamo v pobožen spomin.
V Ljubljani, 15. aprila 1908.

Zahvala. 927
Globoko potrta vsled prerane izgube ljubljene hčerke, oziroma sestre, gospodične
Alojzije Maté
si dovoljujemo tem potom izraziti svojo globoko zahvalo za številne dokaze najodkriteljega sožalja, za krasne darovane vence ter za številno spremstvo pri pogrebu nepozabne nam pokojnice.
Posebno se še zahvaljujemo prečastiti duhovščini, p. Placidu kot spovedniku, potem čast. gosp. katehetu Mlakarju kot tolažniku.
Iskrena zahvala bodi velerodni gđ. voditeljici dekliske šole pri sv. Jakobu, potem gospodičnam učiteljicam in učenkam zavoda pri sv. Jakobu.
Ljubljana, dne 16. aprila 1908.
Avugst in Marija Maté, starši.
— **Rudolf, Avugst**, brata. — **Minka**, sestra.

2 ključavničarska pomočnika in 2 valenca
sprejme v trajno delo **Rudolf Gayer**, Hilšarjeve ulice 12. Ljubljana.

Zahvala.
9:3
Za izkazano sočutje ob boleznih in smrti našega prerano umrlega, nena-domestiljivega soproga, oziroma očeta, gospoda
Luka Šmida
veleposestnika, pivovar-narja, graščaka itd. itd.
izrekamo tem potom najpriskrnejšo zahvalo vsem sorodnikom, prijateljem in znancem, osobito prečast. duhovščini, slavnemu občinskemu zastopu, slavni požarni brambli, slav. škofje-loškemu „Sokolu“ in cenjenim pev-cem kranjske „Nar. čitalnice“ za lepe v srce segajoče nagrobnice.
Gaštev pri Kranju, 14. aprila 1908.
Žalujoči ostali.

Pozor, kmetice in dekleta!
V moji lekarniški praksi, katero izvršujem že čez 25 let, posrečilo se mi je, iznajti najboljšo sredstvo za rast las, to je
Kapilor št. II.
Isti deluje, da po-stanejo lasje gosti, dolgi in odstranjuje prhljaj (luskine) na glavi. — Cena (franko na vsako pošto) je: 1 lončič 3 K 60 v, 2 lončka 5 K. Treba, da si vsaka obitelj naroči. — Prosim, da se naroči samo od mene pod naslovom: **P. Jurisic**, lekarnar. Pakrac št. 65, Slavonija. Denar se pošlje naprej ali s poštnim povzetjem. 814 20-2

Gričar & Mejač
Zaloga zgotovljenih oblek za gospode in dečke.
Konfekcija za dame in deklice.
804 6-5
Ljubljana
Prešernove ulice št. 9.

Velika zaloga oblek za gospode in dečke
A. KUNC
Ljubljana, Dvorni trg št. 3.
Strokovnjaška postrežba po stalnih, na vsakem predmetu označenih cenah:

Moderne obleke za gospode	od K 20.— naprej
Površniki	30.—
Pelerine	16.—
Hlače	6.—
Turistne obleke	34.—
Modni telovniki	6.—
Salonske obleke	64.— lastni izdel.
Smoking-obleke	56.—
Solske obleke za dečke	6.— naprej
Elegantni kostumi za dečke	7.50
Površniki (Bootsjacken)	12.—
Pelerine	6.—
Hlače	3.20
Štajerski kostumi	9.—
Hlačke iz imit. jerhovine za dečke	3.50
Mornarski kostumi za dečke (z dolgimi hlačami)	18.—

Sprejemajo se vsa popravila oblek iz lastne zaloge.
Na deželo se pošiljajo obleke na izber.

Podružnica v Spijetu.
Delniški glavnic 1
11 K 2,000.000. 11

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani, Stritarjeve ulice šte. 2
sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter je obrestuje od dne vloge po
4 1/2 %
Kupuje in prodaja vrednostne papirje vseh vrst po kulantnem kurzu.

Podružnica v Celovcu.
1 Rezervni fond
11 K 200.000. 11

Izdajatelj: Dr. Ignacij Žitnik.
Tisk »Katoliške Tiskarne«.
Odgovorni urednik: Ivan Štefe.

PO UMORU GALIŠKEGA DEŽELNEGA MARŠALA.

Namestnikov morilec socialni demokrat.

Rusinski poslanci so izjavili, da je morilec Szczyński socialni demokrat.

Preiskava proti morilcu.

Szczyński je prišel minuli teden trikrat v namestniško palačo in prosil vsiljivo za zaslisanje. Ker ni navedel nika-kega razloga, ni bil zaslisan. Preiskava je že tako daleč napredovala, da so izpustili iz zaporu morilčevega prijatelja Camoro in sestre Szczyńskiega, ker so dokazali, da so nedolžni in jim ni bil znan morilčev načrt. Dijak Ceglinski bo tudi najbrže kmalu odpuščen. Ko so preiskali Szczyńskiega, so našli pri njem poleg revolverja tudi zelo nabrušeno bodalce, s katerim bi bil zabodel namestnika, če bi ga ne bil ustrelil.

Morilčeva mati je izpovedala pri zadnjem zaslišanju, da ni ničesar znala o načrtu svojega sina. Njenemu preklicu pa ne verujejo. Szczyński izjavlja, da razven njega ni nihče vedel za nameravani umor. Morilec izjavlja, da noče o napadu ničesar več izpovedati, in da bo odgovarjal le porotnikom.

Nezadovoljnost mladorusinskih poslancev s klubovim načelnikom.

Mladorusinski poslanci niso zadovoljni s stališčem, ki ga je zavzelo na umor klubovo načelnštvo. Sodijo, da bi rusinski klub ne smel obsojati Szczyńskiegevanja z ozirom na razburjenje med rusinskimi prebivalstvom, ki čuti solidarno z napadalcem. Všeč jim ni, ker se je udeležil namestnikovega pogreba posl. Romanczuk. Ni izključeno, da zahteva opozicija, naj se izpremeni klubovo vodstvo.

Rusinsko dijaštvo se poklonilo morilčevi sestri.

Voditelji rusinskega dijaštva so odposlali k morilčevi sestri, ženi dr. Lewickega odposlaništvo, da se ji pokloni. Govornik deputacije je izjavil morilčevi sestri, da dunajska rusinska akademična mladina ostane zvesta pristašinja njenega brata. Govornik je jokal med govorom in izjavil, da je morilčevo samožrtvovanje globoko pretreslo rusinski narod in da vsi občudujejo dejanje. Rodbina Szczyński zavzema v zgodovini rusinskih bojev prvo mesto. Gospa Lewicki se je zahvalila in izjavila, da smatra za čast, ker ima takega brata.

Razpuščen rusinski samostan.

Začasno so razpustili v Lvovu rusinski ženski samostan z učnim zavodom. Gojenke, 120, so poslali starišem.

Popravek žene državnega poslanca Budzynowskega.

Elena Budzynowskyjeva izjavlja glede na poročila dunajskih listov, da je brzojavil njen mož po umoru Potockega nemškemu državnemu kanclerju Bülowu: »vivat sequens«, da njej o taki depesi ni ničesar znano in da je to velika pomota. Kolikor je njej znano, je to besedilo brzojavil njen mož lvovskemu dnevniku »Dilo«.

Rusinska koncesija vladi.

Glede na poročilo, da je dal Potocki Rusinom kratko pred svojo smrtjo koncesijo z imenovanjem dr. Olesnickega za namestnika gališkega deželnega maršala, izjavlja neki konservativni rusinski poslanec, da to ni bila koncesija vlade Rusinom. Nasprotno je res, da je to koncesija, ki so jo dali vladi Rusini, ker postane stranka soodgovorna za vse, o čemur sklepa deželni zbor, zato je pa tudi predlagala vlada imenovanje. Rusinska stranka ni bila navdušena za imenovanje, ker ji je bila znana odgovornost. Potockemu se je posrečilo, da je pridobil za načrt rusinske stranke in dr. Olesnickega.

Zakaj ni še premeščen pržemiselški armadni zbor v Ljubljano?

Umor Potockega je jasno pokazal, kako sovražijo Rusini Poljake. Zrjavica tli že dolgo pod pepelom. Diplomatsko to priznavajo rusinski zastopniki, odkrito je pa povedala svojo misel rusinska akademiška mladež. Sam Potocki se je bal, da se dvigne »Ukrajina«, in sledi ruskim zgledom. Sovražstvo med Poljaki in Rusini je stoletja staro. Slavni poljski pisatelj Sienkiewicz je v svojih delih opisoval te boje. Ukrajinske vstaje se boje zdaj tudi naši vladni krogi. Zato pa niso še premeštili pržemiselškega armadnega zbora v Ljubljano, ker potrebujejo vojake v Galiciji, če bi se dvignila Ukrajina.

Demonstracije v Lvovu.

Dne 14. t. m. so demonstrirali poljski gimnazijski dijaki pred rusinskim hotelom. Policija je razgnala demonstrante in preprečila demonstracije pred rusinskim di-

jaškim domom. Demonstranti so razbili okna ruske knjigotrnice in odstranili napise. Kavalerijske patrulje so patrolirale po mestu. Ministrski predsednik baron Beck je ukazal, predno je zapustil Lvov, naj ga brzojavno obveste, če bodo še demonstracije proti Rusinom. Policija je odredila na to obširne varnostne odredbe. Poslanca Romanczuk in dr. Lewycki sta se podala na namestništvo in prosila namestniškega podpredsednika Kleeberga, naj ščiti življenje in premoženje Rusinov, ker so vsi Rusini v veliki nevarnosti.

AVSTRO-OGRSKA.

Nuncij Granito di Belmonte odpoklican?

Nuncij Granito di Belmonte je šel na dopust, s katerega se povrne po Veliki noči, da izroči cesarju svoje odpoklicno pismo. Svobodnomiselna glasila poročajo, da se Belmonte odpokliče, ker Aehrenthal noče občeovati z njim zaradi znanega intervjuja s »Vaterlandovim« poročevalcem glede na Wahrmondovo zadevo.

Cesarjev jubilej.

Uradno so naznanili nemško, bavarsko in saško poslaništvo zunanjemu ministru, da obiščejo vladarja našega cesarja. V lšu obiščejo in častitajo cesarju španski in švedski kralji. Dunajski mestni svet je določil za okrašenje Dunaja ob obisku nemških knezov 20.000 kron.

Tajna pogodba med Čehi in Nemci.

Glasilo ministra Praška »Venkov« objavlja članek, ki odklanja, da bi bili češki agrarci in minister Prašek odgovorni za dogodke glede na jezikovno vprašanje. — List trdi, da je že ob času ministra Rande vladalo tiho sporazumenje med Nemci in Čehi glede na imenovanje sodnikov na Češkem. Ko sta bila ministra Pacak in Fořt, se je celo sklenila z nemškimi voditelji zveza, vsled katere so Nemci molče dovolili, da se uvede notranji uradni jezik v češkem ozemlju, češki ministri in voditelji pa delali na to, da se vporablja pri sodnih in poštinih imenovanjih in pri napredovanju v službi ključ 62:38. Prašek o pogodbi ni bil obveščen in je naprej izjavil, da ne sklne podobne pogodbe. Zastopal je stališče, naj se taka zadeva raztegne tudi na Moravsko in na Šlezijo, in sicer po ključu pravičnega ljudskega štetja. »Union« smatra članek za tak, da morajo stvar pojasniti mladočehi. »Narodni Listy« vprašujejo Praška, kako mora ostati še v ministrstvu, če izve o taki pogodbi, ki je nečuvstvena goljufija. Grozi mu, naj se pripravi na viharne počitnice. »Slovanska korespondenca« in mladočeški izvrševalni odbor odločno zanikavata, da obstoji tajna pogodba med Čehi in Nemci. »Nemško-narodna korespondenca« izjavlja, da Nemcem o kakoli pogodbi ni nič znanega in da tajnih pogodb ni.

Kriza na Ogrskem.

Poluradna »Wiener Allg. Ztg.« poroča, da poteče spomladi pogodba med kolicijo in krono. Vlada je prisiljena, da predloži državnemu zboru volivno preosnovno, da izvede dogovor s krono. Neodvisna stranka dela na vlado Košutove stranke, a krona smatra to v tem trenutku kot nemogoče. Mogoča je nova kriza na Ogrskem. Če se po Veliki noči ne reši vprašanje o povišanju častniških plač, lahko nastane kriza skupnega ministristva, gotovo pa ogrska ministrska kriza. Doda se malo upanja, da se izognejo krizi. Kljub temu pa upajo, da se pri skupnih ministrskih konferencah izognejo krizi.

Košut obišče Bosno in Hercegovino.

Košut je zapustil 15. t. m. Budimpešto, da obišče ob praznikih svoje sorodnike v Seltu. Iz Selta odpotuje najbrže v Bosno in Hercegovino.

Košutov brat reški poslanec?

»As Ujszag« poroča, da odstopi reški župan Vio in da bo izvoljen za reškega župana poslanec Zanella, za poslanca pa Košutov brat.

Nadvojvoda Jožef Ferdinand ostane v armadi.

Nadvojvoda Ferdinand ne misli, da zapusti vojaško službo. Daljši dopust si je izprosil, ker mu posli polkovnega poveljnika niso dopustili, da uredi po smrti svojega očeta zapašinske zadeve. Nadvojvoda pride v Olomuc, da se poslovi in odda polk svojemu nasledniku. Nadvojvoda postane jeseni general in ostane v armadi.

Minister Gessmann na Bavarskem.

Minister Gessmann je obiskal Bavarsko in Monakovo. Dne 15. t. m. ga je povabil princ regent Luitpold na pojedino.

Proti češkemu gostovanju v Pragi.

Nemška dunajska društva so imela shod, na katerem so protestirala proti na-

meravanemu gostovanju čeških igralcev na Dunaju. Po Veliki noči prirede velik protestni shod.

CESAR VILJEM NA OTOKU KORFU.

Cesar Viljem ne bo sprejel sultanovega poslanika z ozirom na to, ker je grški gost na otoku Korfu. Cesar se pelje v turško pristanišče Santa Guaranta, kjer mu turški paša izroči sultanovo pismo. Viljem obišče ob povratku Pulj.

KNEZ BÜLOW PRI PAPEŽU V AVDIJENCI.

Papež je zaslísal v avdijenci nemškega kanclerja Bülowa. Sveti oče je govoril s kanclerjem sam eno uro. Nato je zaslísal kneginjo Bülowo in njeno spremstvo. Med tem je obiskal Bülow Merry del Vala, pri katerem se je mudil tri četrt ure. Popoldne se je Merry del Val peljal v hotel »Regina«, kjer je pustil svojo posetnico.

AMURSKA ŽELEZNICA.

Ruska duma je odobrila v drugem branju predlogo o zgradbi Amurske železnice.

RUMUNSKA ZBORNICA

je odobrila pogodbo z našo državo glede na varstvo literarnih, umetniških in fotografskih proizvodov. Rumunski senat je odobril postavbo glede na omejitve najemništva posestev.

NEMIRI V PERZIJU.

V severnovzhodni Perziji v Leistanu so nastali veliki nemiri. Dva Indijca, angleška podanika, sta bila vjeta in pretepena ob meji. Rešila sta se v konzulat. Napadalcí so sklenili, da napadejo konzulat in pomore vse, če ne izroče begunca. Osobje angleškega in ruskega konzulata so oborožili.

VTIHOTAPLJENJE OROŽJA V AFGANISTAN.

Nenavadno veliko orožja vtihotaplja iz Perzije in Beludžistana čez mejo v Afganistan.

Trpežen, močan

901 4—4

VOZ (parizar)

je ceno n a p r o d a j v skladišču opeke, Trnovski pristan št. 1 v Ljubljani.

Sanatogen

Od nad 5000 profesorjev in zdravnikov vseh kulturnih dežel sijajno potrjen kot najuspešnejše krepljivo in osveževalno sredstvo 86 6—1

! jači telo krepí živce

Dobiva se v lekarnah in drogerijah. Brošure razpošilja franco in zastoj Bauer & Co., Berlin S. W. 48. Glavno zastopstvo C. Brady, Dunaj I. Fleischmarkt 1.

25 Marijinih pesmi

(Riharjevi in drugi napevi).

Za mešani in moški zbor uredil Josip Sicherl, organist.

Cena: Partitura K 2.—. Posamezni glasovi 35 vin. — Dobiva se v »Katoliški Bukvarni« in pri organistu v Ribnici. 904 6—4

— Spretnega — stenografa

veščega slovensko-nemške stenografije, sprejme pisarna gg. dr. Frana Brnčić-a in dr. Matjeja Pretner-ja, odvetnika v Trstu. Strojepisci imajo prednost. 908 3 2

Proda se

882 3—3

50 hl drôž

Kje, pove upravništvo »Slovenca«.

Pozor! Čitaj! Pozor!

Slavonska biljevina.

Ta je napravljena iz najboljših gorskih zelišč ter se izvrstno in z najboljšim uspehom vporablja proti zastarelemu kašlju, bolih v prsih, prehlajenju v grlu, hripavosti, težkem dihanju, astmi, pljučnem kataru, suhem kašlju, tuberkulozi itd. 814 20—2 b

Delovanje izhorac, usseh siguren. Cena je franko na vsako pošto za 2 steklenici 3 K 40 v., 4 steklenice 5 K 80 vin. po povzetju, ali če se pošlje denar naprej. Manj kot 2 steklenici se ne pošilja. — Prosimo, da se naroča naravnost od

P. JURIŠIČA, lekarnarja v Pakracu št. 65 (Slavonija)

Izdelovatelj kirurških instrumentov

204 10

Br. Klavka,

Ljubljana

atelje za ortoped. aparate in bandaže. Priporočata svojo veliko zalogo obvezil za zdravstvo in bolniško postrežbo, bižejev, irigatorjev, aparatov za inhalacije s paro in mrzlo, sterilizirane obveze in pamuka, kakor tudi nogavic za krčne žile, kilne pasove, usakourstne brizgalke, stvari in aparate za samoklistiranje, najboljše kvaliteta gumijevih posteljnih podložk. Use bandage se izdelujejo pod strogim nadzorstvom po odredbah p. n. gg. zdravnikov. Žunanja naročila se točno, hitro in diskretno dopošiljajo. — Galvanični poniklovalni zavod z motornim obratom. Popravila se izvršujejo točno in ceno.

Le najfinejše, posušene

kokosove orehe

predelujejo tvornice »Ceres« in delajo iz njih brez vsakršne primesi v strogo čistih aparatih znamenito

Ceres Jedilno mast

se rabi za praženje, kuhanje in pecivo. Zahtevajte Ceres jedilno mast z velikonočnimi podobicami na ovitku. 680 4—1

Gospica, večša slovenščine in nemščine v govoru in pisavi, sprejme po Veliki noči službo

prodajalke ali blagajničarke

v kaki trgovini. — Pojasnilo dá uprava tega lista. 910 3-2

Podpisani se najljubnejše priporoča prečastiti duhovščini in cerkvenim predstojništvom za izdelovanje

novih altarjev

kipov iz lesa kakor tudi iz kamna in marmor-cementa kakor tudi vso popravilo starih altarjev in sploh vsega, kar spada v kiparsko obrt.

Josip Grošelj, kipar v Selcih pri Skofji Loki.

Naprodaj je dobro ohranjen glasovir po zelo nizki ceni; dalje hišna oprava in lepo vezane knjige v Wolfovih ulicah št. 4, Ljubljana, ali pa v Radovljici št. 2. 914 3-2

Enonadstropna hiša

na jako ugodnem prostoru za trgovino ali obrt, se proda na Vrhniki. — Cena okroglo 5000 K. 905 3-2

Zahtevajte zastoj

in franko moj veliki, bogato ilustriran glavni cenik z nad 3000 slikami vseh vrst silikonskih, srebrnih in zlatih ur, kakor tudi vseh vrst solidnih zlatnih in srebrnih, godbenega orodja, felečnega in usnjatega blaga po izvirnih tovarniških cenah.

Nikel remon. ura K 3-
izvir. izvir. „Roskopf“ pat. ura 5-
registr. „Adler Roskopf“, nikel. remon. v sidre 7-
Goldin rem. ura „Luna“, kolesje z dvojnimi plaščem 8-50
srebr. rem. ura „Gloria“ 8-40
„dvojni plašč“ 12-50
oklep. veržica z rločico na pere in karab. 15 gr. težka 2-80
maska Tois nikel. ura cilind. z „Luna“ kolesjem 10-50
ura s kuckavico K 8-50, budilka K 2-90, kuhinjska ura K 3-
švarcvaldska ura K 2-90.

Za vsako uro Metone pismeno jamstvo!
Nikoli ne rleko! Zamena dovoljena, ali denar nazaj!
Prva tovarna za ure Hanna Konrad, s. in ka. dvorac založnik v Mostu (Brüx) 654 Češko. 2315 1-4

št. 599.

899 3-2

Razglas.

Mestno županstvo v Rudolfovem razpisuje službo

= mestnega blagajnika =

z začetno letno plačo 1600 K ter tremi pelletnicami po 200 K. Po enoletnem zadovojljivem službovanju se potrdi blagajnik stalno v službi ter plača poviša na 1800 K.

Službo bode nastopiti 1. maja 1908.

Dvojnega knjigovodstva ter slovenskega in nemškega jezika v govoru in pisavi popolnoma zmožni prosilci naj vložijo z dokazili usposobljenosti in spričevali dosedanjega službovanja opremljene prošnje

do 25. aprila 1908

podpisanemu županstvu.

Mestno županstvo Rudolfovo,

dne 11. aprila 1908.

S. pi. Sladovič l. r.
mestni župan.

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva.

XXVI. c. kr. državna loterija za skupne vojaške dobrodelne namene.

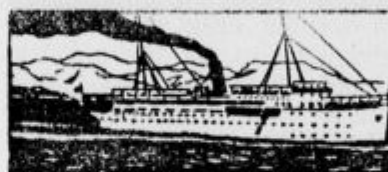
Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito dopuščena vsebuje 18.390 dobitkov v gotovini v skupnem znesku 513.580 kron. 791 10-3

Glavni dobiček znaša 200.000 kron v gotovini.

Srečkanje nepreklicno 14. maja. — Ena srečka stane 4 K.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7, v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštah, brzojavah in železn. uradih, v menjalnicah itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

Zabavne vožnje Avstr. Lloyd Trst

s prvovrstnim parnikom „THALIA“.

Potovanje IV. od 26. aprila do 26. maja:

Španija, Kanarski otoki in Severna Afrika

preko Malte, Alžira, Malage, Gibraltarja, Kadiksa, Madeire (Funchal) (Tenerife) (Sta. Cruz) Las Palmas, Tangerja, Tunisa in Korfu. Cena za vožnjo po morju s hrano od 700 K višje.

Zabavna vožnja Trst-Bremerhaven (V. in VI. potovanje) se vrši kot razvedrilna vožnja. Pozneje sledi:

I. potovanje na sever

od Bremerhavna od 4. do 30. julija

na Škotsko, severni rt, Spicberge in Norveško. Cene za vožnjo po morju s hrano od 700 K višje.

II. potovanje na sever

od Kiela od 3. do 31. avgusta

na Norveško, Spicberge in večni led. — Cena za vožnjo po morju od 700 K višje.

NB. Potovanje na sever izvede v tem letu samostojno Avstrijski Lloyd.

Potovanje IX. od 5. septembra do 1. oktobra:

iz Bremerhavna v znamenita morskopolja atlantskega oceana,

preko Alžira v Trst.

Cena za vožnjo in oskrbo od 250 kron višje.

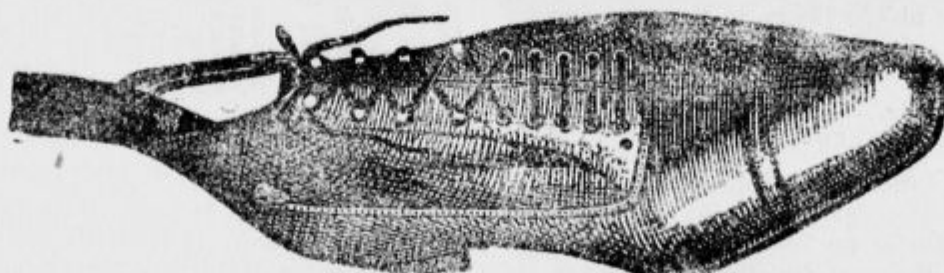
Vožnje po suhem aranžira potovalna pisarna Thos. Cook & Son pod pogoji, ki so označeni v posebnih programih.

Načrte, pojasnila in prijave pri glavnem zastopstvu Avstr. Lloyd na Dunaju, I., Kärntner-ring 6. pri Edvardu Kristanu, R. Ranzingerju in vseh potovalnih pisarnah.

Poštenemu načelu, da svoje

ČEVLJE

Elegantna priložnost! Priporočamo nastopno označene vrste: Odlična kakovost!

Specialiteta: „Goodyear svetovni“ čevlji in škornji prav odlične popolnosti. Največja izbira damskih polčevljev vseh vrst, dalje deškega, otroškega in dekliškega blaga najboljše kakovosti po izredno zmernih cenah.

Moški štifljatni, močno delani	91. 3'50
Moški štifljatni, iz prav dobre kozlovine, jako ceno	4'60
Moški čevlji na trakove, pripravi za trpež	3'75
Moški čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine	4'74
Moški čevlji na trakove, usnje la box-calf, orig. Goodyear šivani	6'25
Moški čevlji na trakove, usnje la box-calf, American-Style	7'50
Moški polčevlji na trakove iz dobrega, voljnega usnja	3'—
Moški drilasti polčevlji z usnjem obšiti, črni, rjavi in sivi	1'10
Isti za dame	1'—

Damski salonski čevlji iz črnega usnja divje kože	91. 1'50
Damski polčevlji, chevreau, lahki in solidno delani	3'75
Damski čevlji na trakove iz stanovitnega črnega usnja	3'25
Damski čevlji na trakove iz dobrega rjavega usnja, moderna oblika	3'40
Damski čevlji na trakove iz izvrstne kozlovine z lakastimi kapicami	4'25
Damski čevlji na trak. iz velef. box-calf, eleg. pom. čevlji, Goodyear šivani	5'75
Damski čevlji na trakove iz najfinejšega chevreau, Goodyear šivani	6'—
Damski čevlji na gumbice iz izvrstnega črnega usnja	3'40
Damski čevlji iz la chevreau, Goodyear šivani, prav elegantni	6'—

912 10-2

ALFRED FRÄNKEL, kom. dr.

Zastopnica: JOS. HERRISCH v Ljubljani, Stritarjeve (Špitalske) ulice 9.

Delniška družba „ZDRUŽENIH PIVOVAREN“ Žalec in Laško

priporoča svoje izborna pivo. — Specialiteta: „Salvator“ (črno pivo a la monakovsko).

Zaloga Spodnja Šiška (telefon št. 187).

Pešijetve na dom sprejema restavracija „Narodnega Doma“ g. Kržišnik. (Telefon št. 82.)